

„ЭДАЗИ“ ОЖЕДН. ОРГАН ВОСТОЧНОГО СЕВЕРНОГО
Ц. К. Р. К. П. и Сев.-Запада.
:: Бюро Ц. К. Р. К. П. ::
В. В. Кестер. ja Põhja-Eääne büroo Eesti kett. häälekandja.
Ленинград, Фонтанка 27. Alutud kella 10-7.
Telefonid: Toimetuse — 533-86, trükituba — 171-41.

Edasi

Annutuste ja tellimiste hinnad

Annutamine	Tellimine
esimesel lül. 3 r. kul.	Sinade 1 kuu — 1 rbl.
viimasel " 1 " "	aasta — 11 rbl.
kettimisel " 6 " "	Maal 1 kuu — 50 kop.
t.-har. ajut. 20 f. "	aasta — 5 rbl. 50 kop.

U. Kirjast. ühise liitmetele ja kollet. tellides 15% odavam.

№ 64 (226)

Reedel, 20. märtil 1925

8. aastakül

Imperialistide ühis wahet segamine Hiina aaladele.

Pekingist, 18. märtil. Prantsusmaa eeskujul awalbasid Suurbritannia, Uhisriigid ja Jaapan protesti Hiina walituse kawatusse wastu, laenu teha kohalikultel pankiiridelt.

Greekamaa üldstreigi eel.

Ateenast, 18. märtil. Raudteelaste streik wõtab järjeft üldijema iseloomu, tõmmates oma järele ka teisi tööliste ja teenijate ühisust.

Mitte sõjaline kokkulepe, ega Aasia liit.

New-Yorgist, 18. märtil. Ühis Jaapani saadik Ameerikas Mazudaira lükkas ümber omal esimesel jutuwajamisel ajakirjanikkudega teated, nagu oleks Rõukogude Liidu-Jaapani lepingus salajane sõjaline kokkulepe, samuti ka kuulujutud Aasia liidust.

Greekamaa astub wäikesse Ententesse.

Ateenast, 18. märtil. Belgradi ja Ateena lehed arutawad elawalt Greekamaa wäikesse Ententesse astumise küsimust. Jugo-Slaawia Ateena saadiku Gawrilowitshi sõnade järele otustatakse see küsimus wäike Entente konverentsil Bukarestis.

Nälg Galiitias.

Warsawist, 18. märtil. Ida-Galiitlast tulewad teated jään walitsewast nälgast. Tallorased on ofalt hukka saanud, suwiviljade külmiks ei jattu seemet. Walitus asigneeris külm tarwis 7 ja pool miljoni floti, millest jattub ainult 1.000 waguni seemne ostmiseks, tarwis läheb aga 12.000 wagunit.

Leinapäewad Hiinas.

Pekingist, 18. märtil. Purpuri mäel, Hanglinis on alganud hauaambri ehitustööd, kuhu paigutatakse Sun-Jat-Seni furnufoha. Mitmetest riikidest tulewad kaastundmuse awalbuse telegrammid, niisama ka sõjaliste wõimude poolt. Su-Ji-Sjan tuli isiklikult awaldama kaastundmust. Su-Tsin-Si ja teised kindralid asigneerisid juured summad matuste wäljaminekutels ja Sun-Jat-Seni perekonna ülewõlpidamisteks. Alalehed kriipsutawad alla faktile, et Tshjan-Jio-Lin ei awaldanud oma kaastundmust.

S. N. W. Liidu täieqisuslit esitaja sm. Karahan käis isiklikult Sun-Jat-Seni perekonda waatamas ja andis nõukogude walituse poolt saadetud kaastunde awalbuse telegrammi edasi.

Radiotshi partei mandaadid annulleeritud.

Wiinist, 18. märtil. Parlamendi mandaatide komisjon annulleeris 61 Radiotshi partei mandaati.

Saksamaa Rahwasteliitu astumise eel.

Berliinist, 18. märtil. Rahwasteliidu märgukiri, kus puudutatakse Saksamaa Rahwasteliitu astumise küsimust, leiab Saksamaa ajakirjanduse poolt wastutulekut. Rahwaerakonna häälekandja „Kölnische Zeitung“ kriipsutab alla, et märgukiri on esimeseks ametlikuks kutsuks Saksamaale astuda Rahwasteliitu.

S. N. W. L. kesktäidesaatwa komitee 3. istangutejärk.

S. N. W. Liidu kesktäidesaatwa komitee liikmed Tiflisist paraadil. Esimeses reas (pahemalt paremale poole): sm. Kõkow, Petrovski, Kalinin, Jeliawa. Teises reas keskel sm. Ordshenitsh ja Zhakaja.

Sm. Politi rööwimine.

Fascistid leiawad tarwilist wastupanekut.

Londonist, 18. märtil. Ingliise kompartei poliitbüroo ühenduses sm. Politi rööwimisega awalbas teadaande, milles kottuwõttes fascistide tegewust ja kommunistide wastu sihitud wäljaastumisi Inglismaal, tähendab:

Reed wäljastumised näitawad, et siin on tegemist hästi organiseeritud liikumise-ga, mis praegu piirdub alles wäikeses jabotaashis ja wägistuses, kuid mis wõib laiendada oma tegewust tööliste klassi wastu ükskõik millise poliitilise eht majanduslike kriisi ajal. Mussolini algas niisama tühielt päale, kuid ta wõis ainult ühte samm teha organiseeritud walgete terroriks. Tunnistades fascistliku liikumise hädaohtu Inglismaal wõtab kompartei tarwitusele kõik tarwilised abinõud.

Järeleparimine walitusele.

Londonist, 18. märtil. Wastates wabameelse Cenworthi järele küsimuse päale saadikute kotas, siiseasjade minister Johnson Hiks teatas, et ta on seni saanud ainult ettekande, mis kinnitab, et Politi rööwiti Edshehille jaamas laupäewal ning peeti kinni kuul puhlepäewani.

Jaapani sõjalaewastil teeb reiju.

Tokioist, 18. märtil. Aprilli algul sõidab tugew Jaapani laewastik, millesse kuulub 65 laewa ja nimelt 6 lahingu-laewa, 6 kerget ristilejat, 8 miinilaewa, 28 miinihäwitajat, 14 weelust paati, 2 hüdroplaani, 1 mootorlaew, — Port-Arturi ja Dainerisje, selle järele Tán-Dsin. Säält edasiliikumise siht ei ole weel teada.

Coolidge andis alla.

New-Yorgist, 18. märtil. Rana Coolidge ettepanek senatis teine kord läbi kuttus, andis Coolidge alla ja nimetas pääprofurörriks John Sargenti. On en-dise ahwarduse tõttu, senati otjuse wastu minna, pani tema filmatirjats Wonenile ette pääprofurörriks hakata, millest see ära ütles, et sellega Coolidge poliitilistest raskustest päästa.

Sellega läks Coolidgel korda tõsijest konfliktist pääseda, mis oleks tekkinud Woneri pääprofurörriks nimetamisega senati tahmise wastu.

Senati wõit Coolidge üle.

New-Yorgist, 18. märtil. Ameerika senat kinnitas ilma waelusteta Sargenti nimetust pääprofurörriks.

Cenworthi awalbas lootust, et siiseasjade minister wõtab käpile ka edaspidised abinõud raudtee ametnikkude tegurwiisi uuri-miseks.

Wastates tööliste partei liikme Wedsh-woodi järelepärimise päale teatas Hiks, et poliitsei on juba astunud Politiga ühendusse, ning juhtumise korral, kui wiimane joowib ettewõtta tarwilikke samme, siis awaldatakse talle siiseasjade ministri poolt igatepidi wastutulekut.

Protesti meeleswõetus.

Londonist, 18. märtil. Ametühijuste wähemused awalbasid ülestutse, milles teatawad, et sarnane jäme haawamine ei jää wastamata. Meeleawaldus, mis ärapeatatse tulewal puhlepäewal Liverpools, saab koondama enam tihedamalt töölist, kes pooldawad wähemuste liikumise wõitluse poliitikat. Ülestutse lõpus tähendatakse, et wähemus wõtab tarwitusele kõik abinõud, et asja jalgitada.

Ingliise fascistide ühisus lükkab ajalehetes wäited ümber, kui oleks tema segatud Politi rööwimisesse.

Rodanline ajakirjandus püüab kogu asja naljaks muuta, kinnitades, et kogu asi on ülespuhutud kommunistide eneste poolt.

Ingliismaa „nõuanne“ Poolamaale.

Londonist, 18. märtil. „Observer“ omas juhtkirjas seletab: „Poolamaa sõber wõib ütelda talle ainult ühte — ta piirib on talle surmawaks kingituseks, mille tõttu just Poolamaa äramise ajal ahwardab teda juur hädaoht nii Wenemaa kui ka Saksamaa poolt. Poolamaale wõib anda ainult seda nõu, mida anti päale 1871 a. Saksamaale — arutada läbi küsimus, kas piirid on küllalt kohased.“

Chamberlain wahelorrast S. N. W. Liiduga.

Londonist, 18. märtil. Wabameelne saadik Cenworthi päris parlamendis, kas arwab Chamberlain, et päale Rõukogude-Ingliise lepingu tühistamise ka teine pool ei wõi midagi omalt poolt ette wõtta ja et sarnase samm peab astuma ainult Ingliismaa.

Selle päale wastas Chamberlain: „Selles, et Ingliise walitus wõiks astuda uusi sammusid, mis oleksid mõlematele pooltele kasulikum, peaks wahelord S. N. W. Liidu ja Ingliismaa wahel olema rohkem sõbralikum ja jüdamlikum kõrgis maailma osades, kui ta seni on.“

Maha Poola töörahwa timufad!

Poola seimi (parlamendi) saadiku sm. Lantshutski surmaotsuse eel.

Pariisist, 17. märtil. Prantuse parlamendi kommunistlik rühm saatis Poola seimi kommunistliku rühma esimehele järgmise sõnaga telegrammi:

„Poola wabariik tekkis imperialistlikkude ilmarikkide wõitude tõttu. Pragu walitusewad Poolas sõjalased ja mõisnikud. Met-fiku terroriga surub Poola walitus töölist, talupoegi ja rahwuswähemusi. Kui aga asi puudutab kommunistlike tegelasi, siis ei arwa ta häaks isegi oma seadusi tähele panna. Prantuse kompartei saab paljastama Poola kapitalistide kuritööd. Ta saab wõitlema selle eest, et üles kutsuda kogu töörahwa jelle surmaotsust. Wastu, mis ripub sm. Lantshutski pääkohal.“

Sm. Bailland-Couturier kaitseb sm. Lantshutskit.

Moskwasje Kominterni täidesaatwa komitee täiskogu istangule jõudnud Prantuse parlamendi saadik ja kompartei keskkomitee liige sm. Bailland-Couturier käis Poola saatkonnas Moskwas. Parlamendi kompartei rühm andis Prantusmaa töölisteklassi ja talupoegade nimel edasi protesti Poola walitusele Poola seimi kommunistliku saadiku, raudteetöölise sm. Lantshutski kohtu alla andmise kohta.

Siinjures näitas sm. Bailland-Couturier, et saadikut süüdistada ärapeatud kõne tõttu on lubamata nähtus.

Sm. Bailland-Couturier andis saatkonda teadaande palwega lubada teda wälja astuda Prhemõchis sm. Lantshutski kaitsejana. Saatkond andis kinnituse, et ta selle teadaande okeühenduse laudu Warsjawi walitusele edasi saadab.

Kommunistide wõit.

Berliinist, 17. märtil. Saksamaal algasid walimised raudteetöölise tehaste ja wabrikute komiteedes.

Hamburgis said jotsiaaldemokraadid 5 kohta enbiste 7 ajemel, kommunistid 5 kohta enbiste 3 ajemel.

Chemnitzis (Saksamaal) on seni walitud 60 kommunisti, 39 jotsiaaldemokraati ja 10 parteit.

Kommunistide kottupõrked es-eridega.

New-Yorgist, 18. märtil. Gila tekkis jots.-rewolutsionääride miitingu ajal kottupõrge es-eride ja kommunistide wahel, kus said haawata 20 inimest ja arreteeriti 24 inimest.

Tööliste meeleswõetus Madridis.

Pariisist, 18. märtil. Madridis, ühenduses 8 surmasaanud tööliste matmisega, kes surma said metja allalangemise juures, puhkesid lahti tõsised korratused. Töölistegid katset matust ära kasutada poliitilise meeleswõluse organiseerimiseks, mida aga takistas politsei.

Judulaste kottupõrge muhamedlastega.

Londonist, 18. märtil. Reutersi teade järele tekkis Deelis omawalituse walimiste ajal indulaste ja muhamedlaste wahel kottupõrge, mille järeldusel üks sur-nud ja 30 haawat.

Ungari terroristide arreteerimine.

Wiinist, 17. märtil. Konstanzas (Rumeenias) arreteeriti kaks Ungari terroristi. Nende juurest leiti 20 pakk duna-miibiga. Kaitsepolitsei sõnumite järele kawatsefid ungarlased jilda Donau jõel õhtu lasta.

Saksamaa weresann.

Sündmuste kohta Hales tulewad lähemad teated, mis kõige paremini iseloomustavad seda olukonda, mis valitseb Saksamaal praegiseid valimiste eel.

Saksa kodanlusele ja tema teenritele on veel vähe sellest, et nad valimiste eel on sulunud üksteist kommunistliku päewalehte, et türmides waewlewad kümmed tuhanded tööliised, et paljudes linnades korraldatakse kohtu kommitemänge, mis sihitud proletariaate revolutsiooni vastu Saksamaal. Saksa kodanluse laheb tööliste päale seepärast, et nad „julgesid“ kogu koguda valimiste eelkoosolekule ning saäl kuulafid teiste maade tööliste ehitajate terwitusi.

See pani liituma sadafid tuhandeid Saksa tööliisi.

On mõõdunud ainult neli kuud kui Saksamaa Dawesi plaani woolu mõõda ujuma hakkas. „Kuulus“ Dawesi plaan, mis Saksamaal „normaalsele“ majanduselu waitsesse sadamasse pibi wiima, hakkab praktikal juba oma eitawaid külgi näitama. Lahti puhkenud raudteelaste streik (raudteed on Dawesi plaani järele wäljamaa kapitaali kontrolli all), mida jottibest koosnewad ametiühisuste ladwad igapidi nurja ajada piilawad, on tulewaste wapustuste esimeheks pääsufeteks.

Saksa kapitalist on arewuses. Mitte juhustlikult ei annud tema politseiwõimude laudu tööliste pihta tulb. Kapitaal tegi seda selleks, et waikima sundida tööliste eelwäge.

Kuud Saksamaa kompartei, kelle pihta langenud kõige halastamatud terrori ohwrid, ei ole sõjariistu mitte ainult maha pannud, waid arendab järjest oma revolutsioonilist wõitlust. Tema mõju kaswab Saksa sotsiaaldemokraatide arwel, kes kodanluse päifeest täiesti walgets on pleekunud.

Mahalaftinised Hales on küli sellest organiseeritud terrori abelust, mis wiimase ajal Saksa tööliste vastu tarwitufel on, mida õige õhtrakt tarwitatakse just praegiseid valimiste eel.

Töölisteklassi organiseeritud ajalugu ei tunne mitte wähe juhtumisi, kus kodanluse organiseeritud tööliisi tapab. Kuud iga farnase tapmise pääle on töölisteklassi alati oma reade koondamisega wastaanud.

Hales tapetud 17 tööliisel ei ole enam wõimalust „demokraatliku“ Saksamaa eest hääletada. Selwalimistel hääletafid nad oma iwerega kommunistliku kandidaadi eest, nad hääletafid 8 tunnilise tööpäewa, palga kõrgenduse, töötöölise walmitufesse tömbamise, matfide muutmise, wangimajades waewlewate amnestia, kodanlusest sõjariistade ärawõtmise ja proletariaadi sõjariistu panemise, proletariaadi diftatuuri, S. R. W. Liiduga liidu loomise eest.

Need Hales tapetud 17 tööliisi firjutafid oma iwerega anfa lehekülje Saksamaa proletariaadi wõitluse raamatufse oma wabastamise eest, oma iwerega liidawad nad veel kindlamini Saksamaa töörahwahulkafid kommunistliku partei lipu alla.

Protest Halle weretöö vastu.

Resolutsioon.

Oblastiline rahwuswähemuste aktiwtegelaste nõupidamine awaldab sügawat rahulolematust ja saadab needmise sotsiaaldemokraatide mõrjutatele, kes mahalaewad meie Saksamaa jeltfimehi.

Saksamaa sotsiaal-demokraatide mõrjutatöödele peab piir pandama.

Tööliste wõitlejate walatud weri koondab Saksamaa tööliste ridu veel tihedamini otustatawate wõitlufeks omamaa kodanluse, järjekordsete werewalamiste vastu, mida toimetawad Saksamaa timukad.

Maha sotsiaal-demokraatide walitus!

Elagu Saksamaa revolutsiooniline töörahw!

Elagu Saksamaa kommunistlik partei!

W. K. P. üleoblastiline rahwuswähem. aktiwtete tegelaste nõupidamine.

Teine päew.

(Järg.)

Rahwuswähemuste alamofakonna juhataja sm. Tamm aruanne.

Waadeldes tööd rahwuswähemuste teisel Põhja-Lääne oblastis näeme, et 90% tööst lasub Leningradi kubermangu ja ülejäänud osa — 10 protsenti Põhja-Lääne oblasti pääl. Rahwuswähemuste, kellede hulgas tuleb tööd teha, on 700.000 elaniku, kuna tööstikonna arw selleks wõrdlemisi waikene on.

Ragu aruannetest selgus, on hulkade aktiwtus tuntawalt tõusnud ning rahuldada tööd mõttes rahwahulga nõudeid, on wäite arwu tööstikoga kaunis raske.

Sm. Tamm selgitab pikemalt üffitasjaste andmete põhjal tööd tõusu, wõrreldes minewa aastaga kõifidel tööaladel. Jtegi see tõendab illustreerwalt: wõrreldes minewa aastaga on „Edasi“ tellijate arw tõusnud 150 prots.

Samuti on kaswanud lühiteajalist parteifoolide, markfistlikude ringide, ajalehe fõprade, tööliste ja talupoegade kirjajattajate jne. wõrt 100—200 protsendi wõrra.

Meie ei sea enefe ülesandeks koondada oma alla kõifi töõharufid, waid päämismaks on meil agitpropaganda ja poliithariduslikud tööd.

Aruandja peatab sama üffitasjalikult iga seftfiooni töõde, saawutuste ja ettetulewate puuduste juures. Mis puutub kõrgemate foolide komplekteerimisesse, siis pääle komulitooli, oleme ettefeatud ülesandest kõit täitnud, kuid esimeheks jääb koosseju poolest — soowida. Et tulewitus agitpropaganda töõd nii siulifelt kui arwulifelt tõsta, peame iseäralist tähelepanu juhtima hoogtööde piinliku ettemalmistufepääle. Paremlu hoogtööd wähem, kuid hääde ettemalmistufestega. Siinjuures peab rõhutama seepääle, et hoogtöödest wõtatfid laialifed rahwahulgad kui ka kõit kohalifed tööliised oja.

Meil on puudunud seni täpne töõ arwepidamine ja kogemuste saawutamine, fiin tuleb tehtud töõ arwepidamine ja kogemuste omamine loõtulesandeks ülessejada.

Laialiste tööliste ja talupoegade tömbamifeks poliitiliste, parteiliste ja majanduse ülessehitufeks küsimuste lahendamifeks ja otustamifeks on tarwilif organiseerida haridusmajade, lugemistubade, punaste nurkade ja teiste kultuurhariduslikkude asutuste juure „küsimuse ja koitmise“ õhtuid, nende õhtute laudu suudame rahwahulki tõmmata aktiwtsele tegewusele ja neile abits olla igapäewaste üleskerkinud küsimuste lahendamifel.

Seftfioonidel ühes rahwuswähemuste alamofakondadega on tarwilif ülessejada ülbiste punaste kalendritesse rahwuswähemuste revolutsioonilifed mälestuspäewad, andes sellele töõle iseäralise tähtfufuse ning walguatada laialifi rahwahulkafid piirifid tööliste revolutsioonilife wõitlufega.

Nõufogude maalt.

Tulekahju Odesa teatris.

Õjel wastu 15. märtil, pääfis tuli lahti sm. Sunatsharski nimelifes teatris, Odesas. Tuleõrjajate energilife tegewuse tõttu suudeti tufest eemal hoida, päältwatatajate saal, raamatufogu, kostüümid ja muud kallid tööriistad ja tarbeasjad, Põles maha näitelawa. Teater oli finnitatud 1.200 rubla eest.

Amnestia Usbekistanis.

Usbekistani wabariigi seftiäidefaatw komitee awaldas otufse, mille järele amnestiat antakse töölistele, talupoegadele ja punawäelastele, kes arusaamatufse, ainelife puudufse tõttu effimifeks fariistatud. Amnestia kuulutati wälja Usbeki sotsialistliku wabariigi wäljakuulutamife auks.

3 100 000 rubla — ühisfondliste töõde pääle.

Kiigi plaaneerimise komisjon tunnistas tarwilikuks anda ühisfondlistkude töõde jaoks ja töötatöõlistele abiandmifeks 3.100.000 rubla. Kwi eelarwe summad lubawad, fiis juurendakfe summat kuni 4.200.000 rublani.

Laialiste talupoegade hulkade tutrwustamifeks S. R. W. Liidu siise ja walispoliitfika on tarwilif korraldada ja pratfifeerida masfiliifi talupoegade koosolekuid, kusjuures filmas pidada, et wäljaeraldatakse wastawaid hästi küsimufese ettemalmistatuid aruandjaid.

Talupoegade konwerentfide läbiwiimist peab waremalt hästi ettemalmistama ajalehte weergudel.

Uleminnes propaganda töõ juure tähendab aruandja, et peame laiendama ja kindlustama lühiteajalist parteifoolide, markfistlikkude ringide jne. wõrtu.

Uts pääülesannetest on kõitide ringide juhatajate nõupidamiste läbiwiimine, ning iga seftfioonil tuleb luua enefearendamifeks täiendawad kursused.

Pihkwa organisatfiooni kogemused näitafid, et konwerentfide organiseerimifed parteilistmetele freifides ja waldades andfid häid tagajärgi ja aitawad palju kaasa poliitfajapinna tõstmifeks. Seha on tarwilif läbi wiia ka külas töõtawate rahwuswähemuste parteilistmete hulgas kohtadel.

Ufuwastase töõ suwendamifeks organiseerida iga kubermangu seftfiooni juure ufuwastane ring. Ulfde peab ufuwastane töõ fündima ettemaaltikult ja fiini pidama seftfomitee ja kubfomide juhtnõõrdest.

Organisatfioonilifeks küsimufes tuleb koondada töõjuhtimine oblasti seftfokhta ning wälja eraldada seftfimehi töõ juhtimifeks üle oblasti.

Tarwis on wälja selgitada aktiwtegelaste jõud kubermangus, — freifides neid arwele wõtta ja tõmmata aktiwtsele tegewusele rahwuswähemuste hulgas.

Silmas pidades, et mitmes kubermangus puudub rahwuswähemuste parteite talupoegade aktiwt, mille põhjal nõrgalt wiitakse läbi partei mõju laialiste rahwuswähemuste rahwahulkade pääle, tuleb kohalifel seftfioonidel algada energilif töõ laialiste talupoegade parteitule aktiwti koondamifeks, lugemistubade, punaste nurkade, küla nõufogude jne. ümber.

Kohalifes wabrikutes ja tehastes organiseerida partei liikmetest aktiwt, kes kaasa aitafid seftfioonide töõs.

Sõpufs peatab aruandja ülbblastilife tööliste ja talupoegade kirjajattajate konwerentfi kottukufsumife ja teiste küsimuste juures, et laiendada kirjajattajate liikumist nii linnas kui maal.

Pääle selle esineb sm. Kirik aruandega Pihkwa kubermangu efitaja aruande täiendamifeks, mille järele algawad elawad läbirääkimifed.

Läbirääkimifetest wõtawad oja seftfimehed Witof, Raubjepp, Seetzmänn, Kroder, Rips, Sfak jne.

Aruande kohta resolutsiooni wäljatõtmifeks moodustatakse komisjon, kuhu kuuluwad seftfimehed Tamm, Sfak, Kirik, Kroder ja Steinmiller. (Järgneb).

Arreteeriti suurem prowokator.

Ulfjanowfist teatatakse, Kiigi poliitiline walitus arreteeris endife eseride partei Siberi komitee liikme, prowokator Tserkafjowi. Wiimane teenis 10 aastat, kuni revolutsioonini wabatahtlikult kaitsepoliitfeks. Imperialistliku sõja ajal otfis ta üles raudteelaste ühifusi. Tema kohta annab kiitwa otufuse fandarmi walitufse rewident, kes kõneleb temast kui „salajafest kaastöölifist, kes teeninud eri tähelepanu“. Kodusõja ajal teenis Tshertafjow kaks aastat Kollifhati wäes.

Sm. Sinowjewi kõne edafiandmine raadio laudu.

Pariifi Kommuna mälestuspäewal anti sm. Sinowjewi kõne Mopri pidulikult täisfogu istangul edafi Sokolniki raadiojaama laudu.

Suurem ennelõjaaegseft.

Seferinoflaawifi teatatakse, et Rifopoli margantfi kaewandufes laiendatakse selle faakti 1925—25 a. 18 miljoni puudani, f. o. poolteft korda rohkem ennelõjaaegseft. Ühendufes sellega alustatakse töõd terve rea uute kaewandufte ehitamifeks ja ehitatakse teine uus rauamulla ümbertöötamise wabrik.

W. K. P. Leningradi kubfomi läfitus

Vertiini „Note Fahne“ toimetufele, Halle linna kommunistlikule organisatfioonile.

Kallid seftfimehed!

W. K. P. Leningradi kubermangu komitee täisfogu istang ühendab oma proletariitu protesti, wiha ja pahameele hääle, kodanliste sotsiaaldemokraatia timufate werise wägivalga wastu Halle tööliste üle.

Awalikult kottukufsumatud walimiste eelkoosolekul lastmife fakti wõime lugeda ainufeseks ifegoi Saksamaa Eberti-Roske werises ajaloos.

Sõjariistuta tööliste fudamesse sihitud piisfipangud kõlawad wastu tuhande häälelife kajana kogu proletariitufes ilmas.

Kas see uuesti walatud tööliste ja nais-tööliste weri kõwendab teie kommunistlikke ridu wõitlemifeks jultunud kodanluse ja nende 2. Internatfionaali sabasfõrtijate wastu.

Kas teie kangelaselikult langenud wõitlejate ajemele astuwad parteifse uued tuhanded ja tuhanded proletariitfied wõitlejad, kes häwitawad kord lõpulikult kapitaali ülewalitufuse Saksamaal ja igawesti mahamatawad Saksamaa kapitalismi ainufese toe — sotsiaaldemokraatia.

Seefiw terwitufes Halle kangelaselikule proletariaadile!

Tihedamalt read kommunistliku Internatfionaali lipu alla!

Maha kodanlikud ja sotsiaaldemokraatlikud timukad!

Elagu proletariaate revolutsioon Saksamaal!

Elagu Saksamaa kommunistlik partei!

W. K. P. Leningradi kubermangu komitee.

W. K. P. põhiseaduse uus teftf.

Ülewenemaalife seftiäidefaatwa komitee praegium kohustas omal ajal sellekohast erikomisfijoni wälja töötama W. K. P. W. põhiseadufe uut teksti. Komisfjon lõpetas töõ ja esines sellekohase eelnduga ülewenemaalife seftiäidefaatwa komitee ees. Wiimane andis teada edafi W. K. P. W. rahwakomisfjaride nõufogule läbiwaatamifeks.

Sinnafiriad on fünduslikud.

Et kontrolli ja arwet pidada igafuguste hindade üle, mida wõtawad faubamüüjad organisatfioonid ja üffitud iftud, fiis töõtas fifefaubandufe komisfjariatat wälja sellekohase juhtfija. Järeawatwe selles asjas antakse faubainspektfiooni ja miilitfja hooleks, kellel on õigns protokoll kottu seada, kui panewad tähele kõrwalekalbumifit. Süüalufed wõetakse aga wastutufele kaalakohtu kodekfi 141 päätifki põhjal.

Paljupõllupidamifele ülemineku fergendamine.

Kuni seni kohalifed laenuühifufed wõimaldasid laenu põllumajanduslistele töõdele ja maa korraldufeks ainult üffikufele talupoegadele ja kooperatiwfsetele organisatfioonidele.

Käinud teisipäewal peeti nõupidamist ühekoos kiigi põllutöõriistade laudu, põllumajandufe panga ja teiste organisatfioonide wahel ning saäl leiti wõimalikuks anda laenu ka terwetele maaühifufestele kui nende põhifiri wastab maa kodekfile.

Laenuandmife wõrmi järele uues korraldufes antakse laenu ainult neile maaühifufestele, mis ülelähewad paljupõllupidamife külwi ringkõigule.

Talupoegade laenu uus wäljalaskfe.

Uuesti wäljaantawast talupoegade laenu obligatfioonidest kawatsetakse Põhja-Lääne oblastis ära müüa 2 miljoni rubla eest. Kogu tähelepanu pöõratakse selle pääle, et neid obligatfioone külasse juhtida. Difustati ühte wõlba wäljaeraldada näitlikufes wallaks. Saäl luuakse näitlikult eesfujulifed laenu müügi kohad.

Laenu obligatfioonide laialilaotamife nõupidamifel selgus, et praegu on veel järele talupoegade käes endifeid obligatfioone 1 200.000 rubla wäärtufes. Küla on arusaanud laenu faulifufest ning wõib loota, et uus obligatfiooni wäljalaskfe niifama ülesistab kohtadel fuurt hurwitust.

Gestlased S. M. W. Riidus.

Talupojad omavalitsust loomas.

Wallandufogude walimised.

(Lämina wald, Dudowa fr., Leningr. k.). Kõlmandufogude walimise toimetati 12 walimise jao lõunaks. Üldine elanikkude arv 10.599, nendest 4045 inimest on walimise õigusega kodanikke.

Walimistest wõtsid osa 1704 inimest — nendest 1349 meeste- ja 355 naisterahwast. Kõlmandufogudele said walitud 92 liiget — 68 meeste- ja 24 naisterahwast. Selles hulgas 5 W. L. R. M. U. liiget, 32 eestlast, 2 lätlast ja 58 wenelast.

G. Wint.

Uuesti nõukogult loobame rohkem kui wanalt.

(Sadorje asundus, Dudowa kreisis, Leningrabi kub.).

Wana nõukogu aruandest oli näha, et tema midagi ei olnud teinud küla pahede

waistu wõitlemiseks ega ka kultuurilise elu tõstmiseks, waid kõigest püüdis mööda pageda. Sarnane kord meeldis teatud osa talupoegadele, kes kõiit wana tagasi püüdsid.

Walimise tagajärjed näitawad aga ära, et nõukoguse said walitud wastawad jeltfimehed. Nõukoguse läts rahwuste järgi 4 meeste- ja 2 naisterahwast eestlaste poolt ja samajuguses arvus wenelaste poolt. Nõukoguse kuuluvad ka Eesti loolõpetaja, welsker, abiandmise komitee ja kolm noorte ühingu liiget, kelledest üks (eestlane) esimeheks sai. Sellega on Sadorje kõlmandufogu wastawalt walitud ja jääb üle töötamiseks hääd edu soowida.

Rejalind.

Meie asunduse elu-olust.

(Majakowo asundus, Pihkwa kubermangus).

Asunduses töötawad kool ja rahwamaja. Uuistal ei ole meil mõju. Noortel tuleks organisceerimisele asuda.

Majakowo Eesti asundus on oma üldises ulatuses üks suurematest asundustest Pihkwa kubermangus, kuid seda mitte nimetuse kitsas tähenduses „Majakowo“, waid kogu ümbrusega — ka Leningrabi kubermangu asunikud 7—8 wersta kaugusel ühte arwatud. Ubrussona elanikud on pea kolm neljandikku eestlasi.

Majanduslikult elawad asunikud kestmiselt. Raa on osalt liiwane, osalt sawine. Kõrwalteenistust annab asunikule „Majakowo“ tiitu- ja lauawabrik.

Majakowo on kõige nende asunduste keftfoht, kus asuwad kool ja rahwamaja. Kool asub endise wabrikumanihi majas, jäänud ühe pääl on ka rahwamaja.

Kool töötab ühe õpetaja ja 40 lapsega. Kui oleks kõiit asunikud koondatud Majakowo kooli juure, siis wõiks kooli kahet kompleksiliseks teha, mis kahjuks seni aga jündinud ei ole.

Noori Leningradis ega mujal õppimas ei ole, mis näitab üldist tuiamust hariduse waistu. See nähtus seletab ka seda arusaamatust ja tuiamust kooli suurendamise, kahetkompleksiliseks tegemise asjus.

Noorte ühing on asunikel, kuid ei jõua kuidagi ellu tulla. Wõltsim, mida ja ootad?

Uhuhuullustus puudub meil peaaegu täiesti ja selle poolest on praegu meie asundus üks kõige eestujulikumatest asundustest, wäljaarwatud üks nurl. Aga see ei anna rontadele rahu, kes mõnikord asundusesse ääripidi õngitfemas käiwad. Noored, astuge waistu sarnastele hingede püüdjate sisfetzungimisele.

Samogonni ajamist on ka siin märgata, kuid miilis liiwideerib jamogonni wabrikud.

Ringimees.

Leningrad.

Harmaja teatri eesmärk.

Harmaja teatri eesmärk on kaswatada tulewaid proletaarsete teatri jõude. See on eestlastele ainuke koht S. M. W. L., kus wastawad ruumid enam wähem teatri nõuetele. On küll teisi klubiidid, kus töötawad asjaarmastajad näitegrupid, kuid puudub tehniline sisfeseade. Sellega wõib Harmaja tegemise piirkond laiem olla, mis ka tegelikult seni oli. Instruktorigi on kaks, wähest ka kolm, neli, kes tublisti oma energiat ohwerdawad, et anda praktikat õpetajatele. Pääle selle on häälepaneku ja rütmika ning näojumestuse kursused. Et häälepaneku ja rütmika alal eestlaste hulgas kwalifitseeritud jõude ei ole, siis õpetawad neid Wene instruktorigid.

Kui waatame teatri tegemist, siis peab alla kriiputama, et see on tähtsaim massiline elu toon Haridusmajas. (On küll ringid, mis töötawad kaunis edukalt, kuid nende töö tagajärjel ei ole nii massilist koostööd, kui on teatril omal, näit.: piduõhtutel). Kuid piduõhtuid juudame wähem korraldada kui läinud aastal, jelt tegelased tunnawad teatud määrat wäsimust, kuna nooremad nii kiiresti uusi näitemängusid kätte õppida ei juuda, wähest weel kaks anda juudatfid, nagu möödaläinud aastail. Tegelased ei ole palgalijed, kes wõiks iga õhtu harjutustel käia. Teatri liigete arv on küll kaunis suur, kuid laudwaid tegelasi on wähe. Näitelawaline kaswatus nõuab kaunis pikka aega. Seda kaswatusi püüab praegu Harmaja teater läbi wiia ühes G. L. U. näite-ringiga, kus on palju tulewaid rahwa õpetajaid. Sää, kus kõiit wäliskooli haridus lajub kooliõpetajate õlgadel, on tähtis, et õpetaja ka teatritunustis teatud kogemused omandaks ja seda massile edasi anda wõiks. Ühte osa tegelasi peab kaswatama proletaarsete teatri jaoks. Kui kord wariseb wahemuur Nõukogude Weneemaja ja kodanlike Gestimaa wahel, siis peame ka jään proletaarsete teatrile aluse panema, kus praegu on kodanlike ideoloogiaga läbi imbuunud tegelased. Selleks kutsub Har-

maja teater kõiit tegelasi, kellel selleks huwi on, kaasa töötama.

Peame igale asjale walmis olema. Selleks jõudu ja energiat teatri sõpradele.

J. D o n a.

Spemetood ja ballide süsteem G. L. U. tööliste falkteedis.

Kõitides ülikoolides, niijamuti ka tööliste falkteedides püütakse ju ammugi laboratoorset metoodi läbi wiia, Daltoni — plaani teostada. Eesti Tõõrahwa Ülikoolis on see ka osalt läbi wiidud, kuid mitte tööliste falkteedis. Sää on weel näidki juuremalt jaolt walitfemas wana äraiganenud loengute süsteem, kus professor loeb rahulikult oma loengu ära ja ei küsi sugugi, kas kuulaja ka sest midagi aru sai, wõi ei. Teino samajugune wäärnähtus on ballide panemisele.

Enne, tsaariaeg tarwitati järgmisi ballisid:

1, 2, 3, 4, 5.

Nüüd on tööliste falkteedis tarwitufel:

BYA, BYA, YA, YA, BYA.

Kui me selle wõrdluse pääle rohkem tähelepanu pöörame, siis näeme, et praegune õpilaste töowiljatuse äramääramine on just samajugune, kui tsaariaegne numbrite panemine. Minu arwates tuleks tööliste falkteedis küll teisfugune õpewiis tarwitufele wõtta, näitufeks: iga kuu pääle anda oma ülesanne ja ära näidata, misfugust kirjandust ülesantud küsimuste omandamiseks pruukida tuleb, ja kuu lõpul esineksid õpilased kirjallikude ehk suusõnaliste referaatidega. Ules märkida tuleks mitu protfenti iga õppur ülesandest on täitnud ja kui palju aega ta selle pääle on tarwitanud. Wõrdeldes tehtud tööd ja selle pääle äratarwitatud aega, wõib dieti arwele wõtta õpilaste töowiljatust. G. L. U. atadeemilisel seftfiooni tuleks küll selle küsimuse pääle isefaralt tähelepanu pöörata.

W i r d a.

Ruhu lähed ja homme õhtul?

Kõige kohasem, õigem ja tarwilikum on homme õhtul Eesti Tõõl. Haridusmaja minna. Wits just Haridusmaja, mõtleb wähest ehk keegi. Dota, ma seletan koge paari sõnaga, mis just sinna, aga mitte mujale. Eesti Tõõrahwa Ülikooli õppurid korraldawad homme õhtul Haridusmajas pidu, millest puhast sisfetulet lähed klubi ringide toetufeks ehk õigemini, wäliskooli hariduslise töõ toetufeks.

G. L. U. klubi ringide tegemust rasendab aineline oluford. Ei ole raha nii palju, et saaks ringi minimaalselt warustada, instruktorige palgast ei tule rääfidagi.

Kõiti jeda oluforda arwele wõttes, iga töõlistellassi liige, kes kultuur-hariduslikult töõ dieti hindab, ei jää homme õhtul kodu, ega ei lähe mujale, kui ainult Haridusmaja.

G. L. U. klubi juh. M. M i l l.

„Püha piiskop“ Palsa ei rehtenda oma „kogudusega“.

„Püha piiskop“ Palsa pöörab küll oma müriwera häälega kantslilt, noomib ja manitfob rahwast, kuid see käib müidugi „armaste koguduse liikmete“ kohta. Tema ei karda „pattu“ ega pörgut.

15. märtsil oli Jaani koguduse (Leningradis) koosolek. Käitfist, isegi ilma kiriku nõukogu liikmete teadmata, paneb ette walida Jürgenfoni alalifeks kirikufaks. Paljud koguduse liikmed protesteeriwad, tahawad sõna jarnake „püha piiskopi“ omawolilise teo üle, kuid Palsa omas pühas wihas ähwardab protesteerijad pörguga. Et mitte pörgus põleba, töõstaw wäsef koguduse liikmed käed üles.

Mõned julgemad, kes pörgud ei karda, tahtfid kirikust lahutada, kuid ufje juures kui wahingel seifis „hingekarjase“ kannupois kod. Laane ja nõudis, et iga hing kinnitaks kõiite seda oma allkirjaga. Mõnda läks korda igast wiieft hingest ühe omale jaada.

Mõnda ei rehtenda „püha piiskop“ enam isegi oma „karjaga“. Kii laguneb „püha rist“ kogudus.“ P ä ä l t k u l a j a.

Õjimesed punased warrud.

Saab ka ilma usulombeteta läbi.

Meil, Lzmino wal., Dudowa kreisis, oli naispäewa pühitfemise programmi üles wõetud ka punased warrud. Rahwast oli walla Rahwamajas tungilt täis, naispäewa töõtu enamasti naisterahwad. Kõigil oli uudis näha saada uue-aja kombeid, kuid paljud jäid siiski hiljaks.

Terwitustõnedege astufid üles terve rida seftfimehi ja chefi esitaja. Wäike ilmatodanif parteitu perekonna laps sai jm. Lenini auts nime Rinell ja terve rea kinnitust. Öhtu lõppes haridustöõliste näitemängu ja muude lõbusustega. Jäaks soowida rohkem sarnaseid pidusid.

Rejalind.

Ei meeldinud...

(Bruna asundus, Ringisepa kreis, Leningrabi kub.).

12. märtsil j. a. oli kohalitus klubis, weebruari rewolutfiooni 8. aastapäewa puhul korraldatud laste pidu. Pidul algul kõnelefid koolilapsed päewa tähtfufest. Kõne lõpul tõusis üks koolilaste poolt walitud noortest üles ja soowitas kahetfamaanda aastapäewa Internatfionaali laulmisega mälestada. Kõit tõusid püsti ja paljastafid pääd ning Internatfionaali helid kõlajid julgelt ning walgust, kuid üks kodanik ei arwanud mitte hääks isegi püsti tõusta.

Näitemäng oli hästi ajakohane, kuid kahetse „wanameelsele“ asunikele ei meeldinud jec, ja niipea kui laps laulu „Matulen taerwast ülewalt“... sai lõpetanud, mis mängu jec ette tuli, siis pühtfid need kaks „jumala kartlikku“ klubi tolmua oma jalgelt. Lõpuks olid kollektiimised mängud. Kogu õhtu jättis hää mulje.

„M i n a.“

Seaduste rikkujat tuleb wastutufele wõtta.

(Lelino asundus, Ringisepa fr., Leningr. k.).

Siin asuwa nõukogumajapidamise (Arpoxosfepa 3 y.), juhataja sundis töõlfi rewolutfiooni aastapäewal, 12. märtsil töõd tegema.

Meie „walitfijale“ peawad wastawad asutufed (ametühifus ja töõ inspektor) meele tuleutama, et meie elame Nõukogude Weneemaal, kus on töõkaiise jeadud iga asutufe kohta makswad. T ö ö l i n e.

Meie haridusliku elu alalt.

Haridustegelased hoolitfewad seftfimaja eest. — Tarwis noortele wabal ajal halduda mõistlikku ajawiidet.

Südiit asufid kohalifud haridustegelased oma seftfimaja parandamifele. Juba ammugi wajas Gorbowa rahwamaja parandamist ja korraldamist. Ühifiteje aja jooksul ehitati uus näitelawa, mille töõtu näitelawa parem ja waatesaal juurem sai.

Katuse materjaal on kohale toimetatud ja kewaade tulekul saab maja uue katuse. Suurem jagu töõdest tehti ühifondlitust elust osawõtjate poolt hinnata, kuna möödapääsemata rahalifed kulud materjaalide ja muu eest loodetakse pidu sisfetuletufest katta.

Asunduse puhtpillide koor käis 8. märtsil lähedas asuwas jm. Galturini nimelises lauawabrikus mängimas, kus töõlised oma lahtunud seftfimehe ilma papita mullapõue fängitafid. See oli esimehe punane matus meie wallas massi juuremal osawõtul. Mängu eest jaadud rahast — 15 rbl., anti 10 rubla Gorbowa rahwamajale ja 5 rbl. ühele mängijale, kehwiwale M. Rärepile hobufe õstufise summale lijak.

Wiimafel ajal on moobiks saanud tantfufõhtud ühe osa asunduse noorefoo kesfel. Ras ei tunnista see seda, et puudub mõistlitum ja faskulikum ajawiide, millega meie noored oma waba aega wõifid täita? Selle nähtuse kõrwaldamiseks katsugu abiandufid leida kultuur-hariduslik ring „Säde“ ja noorte ühing. S i l m.

Ärge usfuge petist.

(Sulewi asundus, Kaulaafias).

Mõni kuu tagasi ilmus meie keegi noor-meis W. Saar, kes esialgu ennaft „meis-nitust“ üles andis ja pereft peresje käis.

Pärast muutis „meisnit“ ennaft „welskeriks“. Nüüd arstib ta inimesi.

Sulewafed, ärge mängige oma kalli waranduse — terwisega ja ärge jöõtle petist. S a r j a j a.

Leningrabi teated.

Abiks talupoegadele.

20. märtsil kuni 20. aprillini peetakse laiaulatustlikku külwi hoogtööd. — Hoogtööft wõstaw osa komnoorfugu, nais-afafonnad, ametühifufed ja talupoegade wastastiku abiandmise komiteed. — Korraldaffe loenguid, jutuwestmisi, ettekandeid. — Eestafie wälja lendlehti, kirjandust. — Põllumajanduse kohta antakse diendnfi.

Oblasti maaafafond kawatfob 20. märtsist kuni 20. aprillini läbi wiia laiaulatustlikku külwi hoogtööd. Selleks päewaks lastakse wälja eriline ülesfufe kewaifse külwi hoogtöö fufhes. Ulesfufes tuuakse ette need majanduslikud abinõud, millega nõukogude walitfus meie oblasti talupoegi toetab.

Hoogtöö läbiwiimiseks mobiliseeritakse kreifides, kreifitomiteedes, kreifi noorte komiteedes, naisafafonna, talupoegade wastastiku abiandmise komiteedes ja ametühifufes komitee liikmed. Need organisatfioonid eraldawad wälja sellekohased etteandjad kohtadel.

Walibades luuakse kommisjonid walla W. K. P., W. L. R. M. U., naisafafonna, talupoegade wastastiku abiandmise komiteede, lugemistubade, agronomide ja teiste küla kultuur-ühifondliste ajutuste esitajatest.

Hoogtöö läbiwiimiseks kohtade pääl külaades mobiliseeritakse maaafafondade töõlijed, korraldatakse loenguid, jutuwestmisi, ettekandeid, kommisjonides antakse talupoegadele diendust, kuidas paremini ära kasutada külwi materjaali, tema saamise kingimisi, niifama annawad andmeid üldse kewaifse hoogtöö käigust ja maaafafondade tegemuseft kehewemale talurahwale toetufe organisceerimiseks.

Hoogtöö ajal wiitakse läbi ka talupoegade walimised walla maaforralduse nõupidamistele. Walla maaforralduse nõupidamiste eesmärk ja ülesanne — aidata kaasa talumehele walida parema wiisilifi põllutöõmasinaid, seewne materjaali õstufist, niifama kuidas maad ümberitöötada, kuidas põllul talitada jne. Uhefõnaga maaforralduse nõukogu aitab kaasa talumeest lahendada igafugu põllumajanduslikke küsimusi.

Типография Коминтерн, Государственное изд., Еваторигофский пр. 87. — Ленинградский Гублит № 5818.